

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice "DACIA TRAIANA" Suc. T-șoara
Inscris la Trib. S. III. sub nr. 59/1938
CONTINUT

Onor. Biblioteca Palatului Cultural

Cotidianul Banatului și al Graniței de Vest

Director
C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:
Pentru țărani Lei 1800
Autorități și comercianți Lei 3000
Instituții și întreprinderi Lei 6000

Redacția 16-09
Administrația 50-62
Tipografia 14-69
Arad
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

Dacă pun piciorul în Norvegia de Nord, Sovietele vor ocupa întreaga peninsulă Scandinavică

Dispariția însărcinatului cu afaceri englez la Madrid. Mari exerciții de apărare în Turcia. Se cere ca Palestina să fie deschisă pentru emigrarea evreilor. Doamna Roosevelt vrea să plece în Rusia

Situația politică

BERLIN, 19. — Rador transmite. Reprezentația istorică stă deasupra tuturor celor omenești, cu această constatare se poate ar. Goubels, ministrul propa- gandei Reichului, ultimul articol în re- vista „Das Reich” și scrie în continuare: „Dacă nu se oprește coborârea și dispariția marilor im- perii, a avut totdeauna un motiv obiectiv și de constatat. Asemenea semne se văd azi la imperiul britanic, deoarece teritorii care au contribuit și cauzat rudi- carea imperiului, azi numai există. În al spiritului militar de odinioară spi- ritul mercenar a slăbit puterile imperiu- lui britanic astfel, că prăbușirea impe- riului este inevitabilă.

BERLIN, 19. — Rador transmite. Anglia mai cau- să distrugă toate valorile inamicilor, și a prietenilor săi din Europa, gă- sesc scuze cinice pentru această operă de distrugere. Poate tot din motivele politice istorice aceasta trebuie să fie deosebit prăbușirea unui imperiu proporția Angliei, trebuie să învede- re pentru toată lumea, viciile precum responsabilitatea, astfel că la prăbu- șirea, toată lumea își formează verdictul și nu mai are sentimente de milă. Europa plătește scump pentru prăbuși- rea Angliei, dar a plătit secole scump pentru existența imperiului. În ultimele zile clipe, Anglia mai încercă o debar- care pe continent, noi suntem gata să o împingăm. Ultimile decizii se apropie. Nu vedea dacă Anglia este tare, des- de de tare, de a lua parte la o luptă mo- rală, pe care până azi aliații săi au evitat-o. Iarși istoria va decide și toa- tă lumea va fi martor. Germania așteap- tă în liniște și fără frică evenimentele. Pentru Anglia însă paharul responsabi- lității s'a umplut.

BERLIN, 19. (Prin telefon.) — Presa germană salută deosebit de cordial dele- gația militară română sosită sub condu- cerea d-lui gen. Crețoi și a atașatului militar român dela Berlin d. lt. col. Filipi. Delegația va vizita expoziția „Armata noastră”.
Ziarul „Wiener Volksblatt” scrie: „Din ziua a sosit o delegație militară străină pentru a vizita marea expoziție „Arma- ta noastră”. Este vorba de oaspeți ro- mâni, un fapt care bucură deosebit pe germani, căci soldații germani și români luptă cot la cot în cele mai grele lupte împotriva primejdiei amenințătoare din nord și au împlinit în această luptă un rol de eroism, cari vor fi scrise cu li- teră de aur în cartea Istoriei. Odessa, Moscova și Stalingrad sunt câmpurile de luptă cele mai însemnate, unde frăția germano-română a dat dovezile cele mai strălucite, soldatul român ară- tându-se egal camaradului său german. Nu numai frontul de luptă, ci și cel din spate își dovedește tăria. De săptă- zeci de zile suferă România de teroarea bombardelor anglo-americane. Poporul ro- mân stă însă tot așa de neclintit, lucrând pentru ruine ca și cel german, căci și pa- trul nostru este: „Luptă până la victorie”.

HELSINKI, 19. (RADOR). — PRESA FINLANDEZĂ CONSTATA, CA SOVIETICII VOR PUNE STAPANIRE PE INTREAGA PENINSULA SCANDINAVA, DACA REUSESC SA PUNA PICIORUL IN NORVEGIA DE NORD. NUMIREA UNUI REPREZENTANT DIPLOMATIC AL MOSCOVEI IN ISLANDA, ARE IN ACELASI TIMP O INSEMNATATE POLITICA COVARȘITOARE, DEOARECE MOSCOVA ORGANIZEAZA ASTFEL UN CENTRU NOU DE ACTIVITATE IN ATLANTIC, CU TOATE CONSECINTELE CUNOSCUTE DE INTREAGA OJMEA.

Insărcinatul cu afaceri al Angliei la Madrid a dispărut

BUCUREȘTI, 19. — S.P. transmite: Din Madrid se anunță că însărcinatul cu afaceri britanice, ministrul plenipo- tentiar Yencken a dispărut Marți dimi- neașă. Acesta a plecat cu avionul dela

Madrid în direcția Barcelona. Încă n-ici până acuma, n'a sosit în capitala catalonă. El conduce afacerile britanice din Madrid, în absența lui șir Samuel Hoa- re.

Soția președintelui Roosevelt vrea să plece în Rusia

BUCUREȘTI, 19. — S.P.P. TRANSMITE: DIN STOCKHOLM SE AFLA, CĂ SOȚIA PREȘEDINTELUI ROOSE-

VELT ȘI-A EXPRIMAT DORINȚA DE A PLECA ÎN CURÂND ÎN RUSIA SO- VIETICĂ.

Problema rulmenților cu bile din Suedia n'a fost rezolvată încă

București, 19. — S.P.P. transmite: După cum anunță agenția Reuter, ata- șatul comercial al legației britanice de la Stockholm, d Vilori Karling fiind în- trebat, dacă știrea după care s'ar fi gă-

sit o cale multumitoare pentru toate partidele, în legătură cu exportul de rulmenți cu bile, suedezi, este adevărată, d-sa a răspuns în mod negativ.

În Turcia se fac exerciții de alarmă

București, 18. — S.P.P. transmite: După cum se anunță din Istanbul, zi- lele acestea se va face la Istanbul pri- mul exercițiu de alarmă antiaeriană de zi. Acest exercițiu nu va fi anunțat di- raiște. Deoarece la Istanbul nu există adăposturi antiaeriene, trecătorii se

vor strânge, la alarmă, în străzile îngus- te și vor aștepta încetarea alarmei.

În noaptea spre Miercuri, s'a făcut la Ankara primul exercițiu de alarmă antiaeriană. În toate orașele turcești se vor face astfel de exerciții.

O mare grevă muncitorească la Detroit

BUCUREȘTI, 19. S. P. P. transmite: O telegramă din Madrid, anunță, că greva muncitorilor din Detroit, Statele

Unite, s'a extins și la uzinele Packard, Brunk, Hudson, Buik și Chrysler.

Intrunirea parlamentului Turc

ANKARA, 19. (Rador.) — Parlamen- tul turc s'a intrunit azi la o ședință, la care a luat parte și primul ministru. Ministru de externe d. Menemencioglu a făcut o expunere asupra politicii ex-

terne a Turciei. La ordinea de zi a fost și reglementarea atribuțiilor șefului de stat major turc în timp de pace și război

Conferințe ministeriale în Japonia

TOKIO, 19. (Rador.) — Sub președin- ția primului ministru japonez d. Tojo, cei șase din urmă prim-miniștrii din Ja- ponia s'au intrunit într-o conferință spre

a delibera despre situația generală și de a luat hotăriri în cece privește mersul războiului. Asemenea conferințe se vor ține la Tokio, lunar.

Canalul Mânecii va fi cel mai mare mormânt, dacă se va încerca acolo invazia

BERLIN, 19. (Rador). — Mareșalul Rommel, reintorcându-se dela inspecția fortificațiilor germane de pe coasta din Normandia, a declarat că instalațiile de apărare germane sunt gata să verse foc și nimicire asupra ori cărei încercări de debarcare. Canalul Mânecii va fi cel mai mare mormânt al maselor din acest război, dacă englezii vor risca încerca- rea invaziei.

În acelaș timp se comunică din sursă competentă că, comandantul suprem al apărării coastei Atlanticului, generalul Banstedt ast-aptă cu calmul deplin pre- gătirile și încercările inamicului de a debarca pe continent. Cu toate că are încredere deplină în soldatul german și cunoștința perfectă a puterii armatei germane, el nu-și face iluzii și știe foar-

Regele Faruk a refuzat să participe la rulara filmului „Stalingrad”

CAIRO, 19. E. P. — Din Cairo se anunță că regele Faruk ar fi refuzat să asiste la premiera filmului sovietic Stalingrad, care rulează în cel mai mare cinematograf din Cairo. Filmul a fost prezentat sub egida ambasadorului britanic.

Si parlamentul portughez a debătut problemele externe

LISABONA, 19. (Rador.) — Sub pre- ședenția prim-ministrului Salazar, gu- vernul portughez a ținut ieri o ședință importantă, în care toate problemele actuale ale politicii interne și externe au fost amplu dezbătute.

Comunicatul dat după conferința șefilor dominațiilor

BERLIN, 19. (Rador.) — Reuter anun- ță, că la sfârșitul conferinței dominațio- nelor s'a publicat o declarație care cu- prinde următoarele trei puncte:

1. Primii miniștri ai dominațiilor au realizat un acord complex în cece privește chestiunile politice externe.
2. Hotărârea fermă de a continua și termina războiul contra forțelor de tira- nie și opresiune.
3. După eliberarea statelor aflătoare sub dominația germană și japoneză se va da acestora posibilitatea de a se ho- tări liber în cece privește forma lor guvernamentală democratică. În acelaș timp conferința s'a înțeles în privința organizării unei instituții internaționale care va împiedeca în viitor izbucnirea unui război nou.

Fiancul de Nord al Europei este bine organizat pentru apărare

BERLIN, 19. (Rador.) — După o in- specție făcută de factori competenți, se constată la Berlin, că și fiancul de nord al Europei este bine organizat pentru apărare și poate să facă față oricărei încercări de debarcare. Intreagă coastă nordică e prevăzută cu baterii puternice, ale căror rază de acțiune se întretaie și cu ajutorul cărora orice apropiere ina- mică să poate lua sub foc, dela o dis- tanță mare. În același timp instalațiu- nile de apărare sunt bine adăpostite și nu pot fi scoase din acțiune nici cu cel mai puternic bombardament aerian.

1700 profesori universitari din America cer ca evreii să fie lăsați să emigreze în Palestina

STOCKHOLM, 19. (Rador.) — Se anunță din Washington, că 1700 profe- sori universitari din America au înain- tat președintelui Roosevelt un memoriu cerând ca Palestina să fie deschisă pen- tru emigrarea liberă a evreilor, urmând ca din această țară să se facă o țară evreiască democratică și liberă.

ce bine, că odată ce anglo-americanii vor încerca debarcarea, ciocnirea va fi foarte sângeroasă și dură, iar luptele de o în- verșunare extrem de violentă. Având în vedere însă calitățile superioare ale soldaților germani, siguranța coman- damentului suprem german, că încerca- rea de invazie va fi respinsă, este pe deplin motivată.

Poșta refugiaților

MILNIANU NICOLAE, originar din Botoșani, refugiat în comuna Iarmata 366, Timiș-Torontal, caută pe fratele său Vasile Ion, fochist c. f. r.

BALTA GRIGORE, originar din comuna Ștefănești, jud. Botoșani, refugiat în comuna Iarmata 366 jud. Timiș-Torontal, caută pe Elena Ion Găscă, dela Liceul Ortodox din Iași și pe Vasile Ion Găscă, dela Școala de Șurdo-mășilor din Iași.

Sold. Martiare Gh. din reg. 4 Art. din Regimentul militar 129 Timișoara, roagă pe cei din com. Iarmata să se ocupe de mama sa, soția, frații și să-l anunțe la spital.

Serg. Pleșcan Octavian din bat. 3 Reg. 10 Sibiu, își caută părinții și pe notarul, Ursulică și Costache Serpicarul.

Huzum Ioan funcționar C. F. R. din com. Iarmata 366, refugiat în com. Viile Iarmata Nr. 126 Timiș-Torontal, își caută fca Adriana Huzum invățătoare la grădina de copii din Fundu Răcăciuni jud. Bacău.

Nicolau Petru desenator la secția L. C. F. R. Timișoara, refugiat din Chișinău caută pe dna Margareta Gorbănescu, soția Grigoraș și Emil Grigoraș cu fiul Ștefan din Iași, Str. Curelarilor 6 și Puiu Ștefan comisar dela poliția Ștefănești cu invățătoare din com. Ștefănești jud. Botoșani.

Krasnatuchi Tamara de 30 ani și fca de 6 ani, evacuate din Chișinău, fiind rănite în ziua de 4 Aprilie, sunt căutate de soț și tată Alene Krasnatuchi, din Tolvaia Nr. 435 jud. Timiș-Torontal.

Căredu Șerban refugiat în com. Ceștari vechi jud. Timiș-Torontal, caută pe Gh. Ursachi din Suceava.

Oltea Blăndu elevă refugiată în com. Vechi jud. Timiș-Torontal, caută studenta Ilse Hodel din Cernăuți.

Ioan Huzum din Iași, refugiat la Timișoara, magazia de mărfuri c. f. r., roagă Inspectoratul școlar din Bacău să-l comunice se află fca sa Adriana Huzum invățătoare în com. Fundu Răcăciuni, jud. Bacău.

Maria Crețu, refugiată din Iași, car. Nicolina, Str. Gheorghiu 26, stabilită în comuna Sandra, No. 388, jud. Timiș-Torontal, caută pe Lenuta Crețu, fostă elevă la Școala Muncii Iașului.

Cap. Pralea Pavel din spitalul z. i. 117 Timișoara, își caută familia Ioan Pralea și Ioana din com. Timișești jud. Botoșani.

Vasile Ștefan din Cernăuți, refugiat în com. Sănnicolau Mare, jud. Timiș-Torontal, caută pe gardianul public Vasile Ștefan din Iași.

Chifa Maria și Chifa Ecaterina din com. Rădeni, jud. Iași, refugiate în com. Vechi, jud. Timiș-Torontal, Nr. 107, își caută părinții Dumitru și Elena Ștefan.

Balta Grigore, din comuna Ștefănești, jud. Botoșani, refugiat în comuna Iarmata 366, jud. Timiș-Torontal, la familia Margareta, caută pe Elena Ion Găscă, dela Liceul Ortodox din Iași și pe Vasile Ion Găscă dela Așezământul Șurdo-mășilor din Iași, ambii originari din com. Ștefănești-Botoșani.

Inspekția d-lui Ministru al Agriculturii Dr. Petru Nemoianu la Timișoara

Expunerea situațiilor agricole, silvice, zootehnice de către inspectorii șefi Problema învățământului agricol în Banat. Aducerea tinerilor din ținuturi inapoiate, în Banat.

În ziua de 17 Maiu crt. ora 10, a avut loc la Inspectoratul Regional Agricol din Timișoara, consfătuirea dlui Ministru dr. Petru Nemoianu, cu exponenții agriculturii bănățene.

Dl Ministru a fost însoțit de către dl prof. Călniceanu, secretar general la Ministerul Agriculturii, dl secretar general Pavalache dela Direcțiunea Padurilor, dl director Nedelcovici, dl Leicu dela Direcțiunea Pădurilor, dl Popovici, sub-administratul C. A. P. S., dl director de cabinet, dl inspector dr. Ion Luca Ciomac, dela învățământul agricol din Transilvania; deasemeni au mai luat parte la consfătuire d-nii: prof. univ. Mihail Șerban, fost Ministru al Agriculturii, prof. univ. Ion Safta, decan, prof. univ. Const. Martinovici, insp. Bogdan, șeful Inspectoratului Regional Agricol Timișoara, insp. general Ion Caraminu, șeful Inspectoratului Silvic, insp. general Hașaș, dela Inspectoratul Zootehnic, Petru Pavel, președintele Camerei Agricole, ing. D. Munteanu, dr. Ion Martin, directorul Camerei și dl Victor Surlașiu, subdirectorul Camerei.

EXPUNEREA INSPECTORILOR PENDINGI DE MINISTERUL AGRICULTURII

Dl Ministru dr. Petru Nemoianu deplin mulțumit de cele văzute pe drum până la Timișoara, s'a interesat apoi de situația agricolă din județul Timiș-Torontal.

Dl inspector Bogdan, șeful Inspectoratului Regional Agricol din Timișoara, arată înainte de a începe expunerea situației agricole greutățile pentru procurarea de carburanți în special în timpul de față când din cauza împuținării vitelor de tracțiune cheștiunea a devenit acută.

Asupra situației agricole din întreg Inspectoratul dl insp. Bogdan arată că nu s'au putut realiza suprafețele impuse pentru sămănarea cu floarea soarelui, pentru motivul că abia acum începe să sosească sămânța când campania de primăvară este deja încheiată.

Dl inspector veterinar Hașaș arată situația sanitară veterinară a Regionalei zootehnice. Din expunere rezultă că cazurile de epizotii sunt foarte reduse. Accentuiază totuși asupra lipsei de seruri și vaccinuri și roagă pe dl Ministru să intervină ca piața Banatului să fie aprovizionată în special pentru serovirulizarea porciilor.

Dl Ministru indeamnă toate forurile competente din regiune pentru mărirea stocului de animale și în special al porciilor, pentru a putea face față cerințelor impuse de situația grea provenită în urma ultimelor evenimente.

Dl. ing. D. Munteanu arată situația silvică a județului, din care reese că județul Timiș-Torontal nu are decât 6% teren cultivat cu păduri. Expunând planul și realizările d-sale de până acum, reese că dacă se continuă pe același plan, în 10 ani se va putea mări suprafața împădurită a județului la 12%.

Planul expus a fost apreciat de dl Ministru, care indeamnă Serviciul Silvic Județean să continue și cu mai mare asiduitate campania de împădurire începută acum 2 ani.

Dl insp. gen. Ion Caraminu, șeful Inspectoratului Silvic din Timișoara, arată starea silvică din regiunea d-sale precum și cantitatea de materiale tăiate până în prezent.

PROBLEMA ÎNVĂȚĂMĂNTULUI AGRICOL ÎN BANAT

În continuare dl Ministru dr. Nemoianu se interesează despre problema

învățământului agricol inferior din Ardeal și Banat.

Dl cons. dr. Ion Luca Ciomac, inspectorul general al învățământului agricol din Transilvania, arată felul de organizare al acestor școli.

Dl Ministru cere d-lui dr. Ciomac, să concretizeze în scris propunerile făcute. La discuția asupra organizării învățământului superior agricol, iau parte d-nii prof. univ. Mihail Șerban, decan Safta, prof. Martinovici. Dl Ministru insistat în special asupra pregătirii practice a noilor ingineri, accentuând în special asupra cunoașterii vieții agriculturilor, mijlocii și micii, ai căror îndrumători tehnici trebuie să fie, având în vedere că grosul populației îl formează mica și proprietatea mijlocie. Standardul de viață al acestora trebuie ridicat. În continuare dl Ministru propune, să se facă schimb între agricultori. Să se aducă din regiunile cu agricultura mai înăpoiată tineri de 18—20 ani în regiunea Banatului. Tinerii veniți vor putea să vadă astfel felul de organizare al exploatării agricole a unui mic gospodar sau mijlociu.

Ședința se ridică la ora 13.

INSPECTAREA HERGHELIEI DELA PĂDURENI ȘI A ȘCOALEI DE AGRICULTURĂ DIN CIACOVA

După consfătuire dl Ministru cu suita a vizitat herghelia Pădureni, unde dl dr. medic veterinar, consilier Ion Stratul, a prezentat d-lui Ministru materialul cabalin „Niunius” arătând calitățile acestei rase, care se potrivește mai bine regiunii Banatului.

Dl dr. Stratul a arătat pe teren influența hergheliei asupra creșterii calului din județ, accentuând în special asupra rezultatelor obținute la Sindicatul de creșterea calului „Niunius” din Jebel, unde se găsește cele mai frumoase iepse din această rasă.

Rezultatul muncii depuse de dl dr. Stratul în cei 22 de ani de activitate îl face cinste.

Dela Pădureni dl Ministru a plecat la Școala de Agricultură din Ciacova, unde dl director al Școalei ing. insp. gen. Gh. Chelemen, a arătat situația școlii la preluare în 1933 și rezultatele obținute în decurs de 11 ani, numărul elevilor, etc.

Dl Ministru a rămas foarte mulțumit de progresele realizate apreciind în special acțiunea propagandistică a școlii în comunele dimprejur. Laudă stocul de bovine, porcine și activitatea experimentală desfășurată de dl Chelemen, care a creat 2 soiuri noi de grâu.

Dl Ministru a înopțat la Școala din Ciacova.

În ziua de 18 Maiu crt. la ora 12, d-se a plecat în continuarea inspekțiilor în județul Hunedoara.

DOREL DRAGUESCU

Comunicat dat de Prefectura județului Timiș-Torontal

Locuitorului Birckenheuer Nicolae, din Jimbolia, Str. Moților Nr. 1, i s'au dresat acte de dare în judecată de către Dl. Pretor al Plășii Jimbolia, Sever Hălmăgeanu, pentru faptul că a contravenit normelor relative la cartiruirea evacuaților.

Numitului, deși i s'au rechiziționat 3 camere pentru o familie compusă din 9 persoane, a pus la dispoziția acestora numai 1 cameră, din care a avut grija să scoată mobilierul, lăsând ca pe două paturi vechi și fără lenjerie, într'o mizerie de nedescris, să doarmă 9 persoane.

Micimea de suflet a acestui foarte bine instruit cetățean față de cei loviți de soartă, se evidențiază și mai clar din faptul că, în tot restul clădirii, avea în fiecare cameră câte 3—4 paturi, cu câte 2 și 3 rânduri de plapome și perini, ba chiar bala era mobilată în chipul acesta, dar din belșugul în care trăiește din plin nu a lăsat o mică parte pentru alinarea suferințelor celor pribegi.

Pe lângă pedeapsa ce o va primi, merită să-l cunoască și omnia tuturor cetățenilor,

cari arată o altă înțelegere a timpurilor pe cari le trăim.

Iese în relief fapte de o pilduitoare și samaritană caritate a locuitorului Hepp Matei din Jimbolia, str. Mainz Nr. 75, care pe lângă că a pus la dispoziția unei familii de evacuați de 7 persoane casa cu tot mobilierul, el însuși fiind sărac și având o familie numeroasă, dar le mai dă și trancare la masa lui, iar proprietărea sa îmbrăcat și spălat copiii veniți aproape gol.

Sacrificiile aduse de familia Hepp Matei sunt mari, dar neînchipuit de mare este dragostea și recunoștința celor îngrijiiți ca și a noastră, fapt pentru care îi aducem deosebite laude și mulțumiri, citându-l ca un vrednic exemplu.

În același timp, aducem calde mulțumiri D-lui Pretor Sever Hălmăgeanu, care a luat sub a lui ocrotire, pentru a o crește și educa, pe fetița Stanoievșchi Victoria, evacuată din Transnistria, care și-a pierdut ambii părinți și 2 surori cu ocazia bombardamentului terorist asupra Capitalei din ziua de 16 Aprilie a. c.

PROVINCIALI!

Venind la Timișoara, descindeți la HOTELUL DE LUX «SAVOY»

Bdul Regele Mihai I No. 7 Confort modern. Serviciu prompt și conștiincios Telefon: 38-40

Inr. Ct. Reg. No. 26/1937.

Cinema

CAPITOL

WILLRICH VIKTOR KOWA HENRICH GEORGE

PROMISANO

O capodoperă a stagiunii germane într'o interpretare extraordinară

O mare gală de box

Cel mai mare eveniment sportiv al stivei se pare că este însă gala de box, care va avea loc în Palatul Cultural, cu începerea dela orele 17.

Cu această ocazie se va disputa un match interclub U. D. Reșița—Chinezul CAMT, programul de amatori fiind completat cu un match profesionist, Petre Pop, campionul României la categoria grea — Pavel Mențel, campionul amator la aceeași categorie.

Campionul amator a întrunit toate sufragiile presei din Capitală cu ocazia finalei, când cercurile specialiste din București i-au elogiat calitățile și cunoștințele. Cei doi campioni se înfruntă pe distanța de 5 reprize. Un alt match interesant va fi cel dintre profesionistul F. Brucher și Popovici Bogdan, în limitele categoriei semigrea, tot pe cinci reprize.

Aceste două întâlniri vor mai fi completate cu încă alte șase partide în cari vor fi opuși cei mai buni reșițeni, celor rai; buni dela clubul organizator.

Institutul de carba

Un film care întregeste o moștenire din cartea iluziilor uitate și o afirmare medico-pedagogică

In casa aceasta, aci unde pensionarele se sânt mai aproape de înălțimile albastre ale cerului, aci, într-o ambianță ideală pentru reculegere, carbele institutului își trăiesc drama cu inflexibilități arhaice.

Aci amintirile materializate de vâlmășagul gândurilor necunoscute nouă, și pe care le interpretăm cu născociri fabuloase, plutind pe mările fără de sfârșit ale întinericului, de despică pe neașteptate, cu iluzii inutile automatizate, cu depănări comprehensive, o lume, care își plânge stihul fără caracter floral, o lume, care pare adormită, ca în bezna unui preludiv de apocalips.

O vitalitate, care se proiectează cu zvonul faptelor

Această casă pe care o conduce d. Grama, directorul institutului, este singura mângâiere a acestor femei, desmoștenite de soartă și singurul lor epanaj unde își cântă și-și alintă durerile.

Vizitând casa d. Grama a încercat să ne talmăcească destinul pe care și-l poartă aceste femei. Între altele D-sa ne-a spus următoarele: Vitalitatea e totuși mai puternică — spune prietenul nostru — și se proiectează cu zvonul faptelor. Pașunile, umilințele, capitularile, toate sunt sigilate, toate sunt răscumpărate tradnic. Aceste fete desmoștenite de soartă sânt ca și noi căldura din trup, sângele propulsat în artere și dogoreala trupului, pe care trebuie să-l hrănescă și să-l îmbrace.

Munca, învățămintele captate în orele de studiu răscumpără truda ce o depun, trăind și viața, tinărețea și bătrânețea numai pentru sufletul lor, fără să le fie animate gândurile de viața gregelilor de dincolo de ziduri, de dincolo, unde sistemul social își poartă svârcolirile circumstanțe.

Mama! O generoasă eroare

Mama lor cea bună este institutul. Aci au crescut alintate doar de liniștea neprihănită de studiu, unde numai vocea profesorului se aude și cuminația, care intercep-tează glasul omului dela catedră... și apoi în atelier, unde dragostea lor adevărată s'a convertit în hărnicia mâinilor. Pulovere, ciorapi, perii, scaune împletite din rafie etc. ... toate acestea deopotrivă arogă un caracter mecanizat, totuși de caldă însoțire a unei drumeții recreative, oăci ce ar putea face altceva din moment, ce lumina scumpă a ochilor le lipsește.

Filmul acesta însoțește când o privești dezolantă, când duioasă, sinceră, resemnată înregistrându-se ea o moștenire în cartea iluziilor uitate.

Știa e ca și noaptea. Noaptea e presimt odată cu obosala și pretind odihna întocmai ca și copiii, obosiți de joc, când vor să-și culce capul în poala mamei.

O demnitate profesorală medico-pedagogică

Trec două câte două. Vin dela dejun cu pâinea împărțită în hârtie având mișcarea blajină a oamenilor în întineric, necunoscând topografia casei, căutând treptele unei scări. Și așa viața lor se continuă tre-

Ajutarea premilitarilor evacuați

Prefectura Județului Arad a dat un comunicat, conform căruia în Județul Arad au sosit și vor sosi un mare număr de premilitari evacuați din Nord-Estul țării. Acești premilitari trebuiesc ajutați cât mai grabnic cu fațărui, linguri, precum și obiecte de rufărie: cămăși, lenono, ștergari, batiste etc. În acest scop prefectura județului și primăria municipiului Arad, au deschis liste de colectare, cari vor circula în municipiu și în comanele din județ sub controlul organelor administrative locale.

când braț la braț prin culoare, ascultând vocea profesorului sau lucrând asiduu în atelier, ca într'un stup enorm de beton armat, unde nu intră și nu ies, decât profesorii, gătuși de emoție și de generoasele intenții ale unor eleve, cari îi recunoaște pe fiecare după glas și după mers.

Marea sârguință lucrativă depusă cu toate eforturile de către profesori, aceste epizode, ratificate de realități, sunt permanente ca meniri de a emancipa aceste fete, care se impun prin fantezii pline de gust și de surprize.

Îată de ce socotim o împlinire de superioritate, aceasta robustă activitate, cu

care profesorii în frunte cu d. Grama, directorul școlii și cu părintele Lugojan inspector școlar, au umplut lacunele unei instrucții perfecte, manifestându-și prezența cu prețul demnității profesora-le medico-pedagogice și cu instinctul nefalsificat de ocrotitori.

Acest capitol pe care l-am simțit cu adevărat, se separă cu mult de viața aciculată a manifestului uman și se termină cu străngeri de inimă pentru fetele destinului și cu imaginea omului pus în loc de mare răspundere în disciplina fixată de dinamica afirmărilor medico-pedagogice.

B. VIOREANU

Districtul din Arad organizează un mare cross-country

Duminică se va desfășura un mare cross pe un teren variat pe distanța de cca 3000 m organizat de districtul sportiv din Arad. La acest concurs vor participa Subcentrele premilitare, cluburile sportive și asociațiile muncitorești. Supravegherea și conducerea concursului o va avea un furju, în care vor intra d-nii: profesor Octavian Dobos, în calitate de director-judecător și arbitru al concursului, Vasile Suciu secretar, Ion reșului al organizației Crișana CFR, par-

structori premilitari, reprezentanții cluburilor sportive și ai asociațiilor sportului muncitoresc.

Plecarea se va da la orele 11 dela sediul secției sporturilor de apă de pe malul Mureșului al organizației Crișana CFR, par-cursul fiind pe Bulevardul Regina Maria, Bulevardul Regele Ferdinand cu reîntoarce-re pe malul Mureșului și sosirea la Crișana CFR. În cercurile atletice este un mare interes pentru acest concurs.

Intâlnirea Politehoica-Crișana CFR va oferi un spectacol interesant

Sportivii arădani așteaptă cu nerăbdare intâlnirea de duminică între echipele Politehoica și Crișana CFR, care se va desfășura la arena Gloria cu începere la orele 17 și va fi precedat de jocul Astra-Crișana

CFR juniori (la orele 15). Jocul va fi probabil unul dintre cele mai frumoase și pu-blicul arădan va avea ocazie de a admira pe formidabilul Andrei Rădulescu, care și în rândul trecut a furnizat un joc splendid.

Ce este interzis să se facă în caz de alarmă

Comandamentul Zonei A. P. comunică următoarele:

Este strict interzis ca populația flotantă să ocupe adăposturile întreprinderilor, in-stitutiilor sau a cetățenilor pentru cari au ocheituit sume importante.

Se îngrădește în adăposturi persoane mai multe decât permite cubajul acestora, ducând la asfixii.

Se adăpostește populația chiar în pivni-țele, sau subsolurile amenajate, ale căror planșee nu pot suporta restul planșei în caz de dărâmare.

Se ocupă de regulă adăposturile, sau tranșeele mai întâi de oamenii.

Se ocupă de regulă adăposturile, sau tranșeele mai întâi de oamenii fără nici o ocupație, cari se postează în apropierea adăposturilor.

Pentru remedierea acestora se ordonă: Fiecare adăpost va purta o placardă pe care se va trece capacitatea, cine poate să-l ocupe și cine este șeful adăpostului.

Aceste fișe vor purta siglul Subzonei A. P.

Se va continua săparea tranșeeilor — adăpost pe capacitatea de 15—20 persoane și distanțate unul de altul.

Se interzice cu desăvârșire utilizarea subsolurilor sau pivnițelor cari nu au rezistența prăbușirii planșelor superioare.

Cinema ROYAL Arad

Str. Alexandri 2.

Telefon: 19-83

Difuzarea sonoră — Excelentă

Repr. la orele 3, 5, 7 și 9 fix. — Opera cea mai amuzantă a sezonului

BEL-AMI

cu WILLI FORST

și

ILSE WERNER

Vine: **MACARIO!!!**

Execuții cu garanție vopsirea părților lemnoase a întreprinderilor, fabricilor, magazinelor, mașinilor, edificiilor, podurilor, construcțiilor și a tuturor obiectelor din lemn, contra focului, cu material ignifug, conform prescripțiilor coman-damentului Apărării Pasive. Obiectele ignifugate nu ard.

INTREPRINDERE DE VOPSITORIE

ȘTEFAN REINHARDT

ARAD

Strada Moșe Nicoară Nr. 7. Telefon: 22-77.

CALEIDOSCOPI

SAMBĂTA, 20 MAI 1944

Kálmán, Piața Avram Iancu.
Ghinaciu, Str. Mărășești 68.
Farmacia permanent deschisă: Muncitorilor
Calea A. Vlaicu 60.

DUMINECĂ, 21 MAI 1944

Földes, Str. Eminescu 21—23.
Wotsch, vis-a-vis cu gara CFR.

MICA PUBLICITATII

5 lei cuvântul apare în fiecare zi. Anunțurile se primesc la Administrația ziarului în Str. Ecaterina Teodoroiu Nr. 4, tel. 27-97.

Vânzări -- Cumpărări

De vânzare în cartierul vilelor vilă cu 3 apart. 8.500.000, casă în centru etaj 6.500.000, vilă cu 6 camere și intravilanuri 6.500.000, casă în centru apart. 4.500.000 lei, casă în centru particular 5 cam. 4.000.000 lei; casă în centru 3x3 cameră 4.500.000, casă în centru 2 apart. 3.500.000, casă cu 5 apart. prăvălia 1.500.000, casă cu 2 apart. 1.400.000, în Pârnea casa cu loc 800.000, în Bujac casă cu 2 cam. grădina cu 80 pomi fructiferi 550.000, jug. pământ 2.500.000, 6 jug. pământ 1.800.000, pământ de închiriat 120.000. Oferim casă de vânzare dela 200.000 până la 20.000.000. Agentura HAAS Str. Dr. I. Petran, No. 3. Telefon: 27-97.

Agonom refugiat din Basarabia, specializat în viticultură, verificare și pomologie, caut post de administrator de moșteniri sau vie, sau orice ocupație corespunzătoare. Pretențiuni modeste. Adresa la dactila ziarului.

La locuințe de vară, ferme, rolouri esslingen, obloane, uși, ferestri, precum și pardoseala camerilor executat la prețul cel mai redus. Tot în același timp camere emobinate, bucătării se fac mese estin. Cziszter, Arad, Calea Bihorului 24.

La locuințe de vară, ferme, rolouri esslingen, obloane, uși, ferestri, precum și pardoseala camerilor, executat la prețul cel mai redus. Tot în același timp camere emobinate, bucătării se fac mese estin. Cziszter, Arad, Calea Bihorului 24.

INFORMAȚIUNI

— INFORMAȚIUNE PENTRU Oameni ȘENI ȘI PROVINȚIE, începând cu Nr. 1, azi, Redacția și Administrația ziarului „Dacia” pentru Arad, se mută în Str. Ecaterina Teodoroiu Nr. 4. Tel. 27-97, fiind girat conducerea ziarului dna Victoria Bogdan. Dl Ion Mândreț și păstrează și pe mai multe parte calitatea de insp. administrativ control.

Cinema FORUM Arad

Telefon: 20-10

Repr. la orele 3, 5, 7 și 9 fix

O premieră de mare spectacol. Filmul celor mai emoționante conflicte sufletesti prezintă Pierre Fresnay și Ginette Leclerc.

SCRISORI ANONIME LE CORBEAU

ULTIMA ORA

Regiunile petrolifere române, orașele Belgrad și Niș, din nou bombardate

In Jugoslavia au fost aruncate pungi explosive. Vremea rea lui Arzie invazia? In Italia încercările de străpungere ale aliaților au fost respinse

Situația fronturilor

BERLIN, 19. (Rador.) — Propaganda inamică vorbește, în legătură cu evenimentele din Italia de Sud, despre o preținsă linie de apărare germană Gustav, în spatele căreia s'ar afla o linie Adolf Hitler. Aceste afirmațiuni sunt din domeniul fanteziei, deoarece asemenea linii nu există, și nici nu poate fi vorba ca anglo-americanii prinsuccesul lor local admis în comunicatul oficial de azi să fi reușit străpungerea vreunei linii. Infiltrația inamică se referă la pozițiile înaintate germane și terenul câștigat nu are nici o contravaloare pentru aliați, dacă ținem seama de pierderile lor extreme de sângeroase, cu care ei au plătit această înaintare.

Dealtfel cunoscutul expert militar britanic Lidel Hart scrie, cu evenimentele din Italia de Sud constituiesc o desizuire militară. Cu toată pregătirea puternică a artileriei, drumul pentru inlantaria atacatoare nu a fost liberă. In același timp trebuie constatat că succesele limitate din Italia de Sud nu și pierd efectul asupra moralului trupelor din Anglia, cari așteaptă ordinul de invazie.

Expertul britanic recunoaște în același timp marele succes al evacuării Crimeei, în care el vede o dovadă că sovieticii sunt departe de a domina Marea Neagră.

BERLIN, 19. (Ep.) — In cadrul pregătirilor pentru invazia proiectată în vest, s'au făcut încercări de a sdrobi anumite fortificații ale valului Atlantic prin atacuri aeriene. Aceste încercări sunt deosebit de instructive, după cum se declară în cercurile competente germane. S'a dovedit că fortificațiile sunt chiar mai sigure împotriva atacurilor aeriene decât se credea la început. După cum se află acuma, toate fortificațiile construite dela 1940 încoace, au fost făcute ținând seamă de amenințarea din aer. Fortificațiile germane s'au sprijinit pe experiențele făcute în timpul campaniei din Franța, la străpungerea liniei Maginot. Aceasta a fost scoasă din funcție exclusiv prin aviația germană, în special prin bombardierile Stuka.

Se poate spune că fortificațiile Valului Atlantic sunt asigurate nu numai împotriva bombardierelor în picaj ci și împotriva bombelor celor mai grele aruncate dela mare înălțime. Atacurile acestea ar avea avantajul că bombele au o mare putere de pătrundere, însă și convenientul că precizia tirului este foarte mică și bombardarea în masă este imposibilă de executat. Cu toate acestea constructorii fortificațiilor germane au luat în considerare și acestea.

După cele dintâi experiențe făcute cu atacurile aeriene, după părerea germană e sigur că fortificațiile nu pot fi distruse din aer, păstrându-și întreaga capacitate de luptă. Unele lucrări au fost atacate de aliați cu bombele cele mai grele explosive și de mine, fără ca să fi produs pagube notabile. Se dovedește cât de bine a fost că au stat trei ani de zile la dispoziție pentru construirea fortificațiilor. Valoarea de luptă a unor lucrări bine construite este în adevăr mult mai înaltă decât cea a unor construcții făcute în grabă care nu sunt asigurate împotriva bombardamentelor seriene.

BUCUREȘTI, 19. (RADOR). — COMANDAMENTUL DE CAPETE-NIE AL ARMATEI ROMANE, COMUNICĂ CU DATA DE 18 MAIU: PE NISTRUL INFERIOR, IN BASARABIA MIJLOCIE ȘI PE FRONTUL MOLDOVEI, NICI UN EVENIMENT IMPORTANT DE SEMNALAT. IN CURSUL ZILEI DE IERI AVIOANE ANGLO-AMERICANE AU ARUNCAT BOMBE ASUPRA REGIUNII PETROLIFERE ROMANE CAUZAND PAGUBE ȘI INTRE POPULAȚIA CIVILĂ. MAI MULTE AVIOANE INAMICE AU FOST DOBORITE

BUCUREȘTI, 19. — S. P. P. DUPĂ CUM SE ANUNȚĂ DIN VIENA, AVIOANE NORD-AMERICANE AU ATACAT ERI ORAȘUL BELGRAD ȘI NIȘ. AU AVUT LOC LUPTA AERIENE, IN URMA CĂRORA NUMEROASE BOMBARDIERE AU FOST DOBORITE.

25 bombardiere au fost doborite de aviația română și germană

BERLIN, 19 (Rador). — Se anunță că atacurile teroriste date de aviația anglo-americană deasupra teritoriului iugoslav și cel român, au fost executate sub scutul unui plafon gros de nori, astfel că aviația de vânătoare germană și română precum și artileria antiăeriană a avut o misiune foarte grea, cu toate aceste

au fost doborite 25 bombardiere cu câte 4 motoare.

Se anunță din Belgrad că noul atac terorist asupra capitalei iugoslave a provocat în populația muncitorească adevărate băi de sânge deoarece bombele au căzut în periferiile unde nu se află nici o instalație militară și numai cartiere de locuit.

Aliații au aruncat în Jugoslavia pungi explosive

Belgrad, 19 (Rador). — Aviația anglo-americană a înțreprins azi înaintea de înasă un nou atac terorist asupra orașului Belgrad aruncând exclusiv asupra cartierelor locuite bombe, cari au pricinuit pagube mari și multe victime. Indignarea populației este cu atât mai mare că un cartier a suferit în deosebi și în

care nu se află nici o instalație militară.

Se anunță în același timp din Belgrad, că deasupra unor localități aviația inamică a aruncat pungi asemănătoare cu acelea în cari se vând zaharicale și bomboane, cari însă la deschiderea lor explodează cu mult foc.

Italia de Nord a fost din nou bombardată

ROMA, 19 (Rador). — Orașele din Italia de nord au suferit azi din nou, în urma atacurilor teroriste date de aviația anglo-americană. Un cartier locuit din orașul Vicenza a fost complet dis-

trus de asemenea și La Parma și Modena, unde populația a avut pierderi foarte grele. In același timp au fost distruse numeroase biserici spitale și monumente publice.

Un tren spital francez atacat de aliați

Vichy, 19. (Rador). — Aviația anglo-americană a luat ieri un tren spital francez sub foc, cauzând pagube materiale.

Roma, 19. (Rador). — Postul de radio Roma anunță că populația civilă din Neapole și Bari a manifestat ieri ostil în fața comandamentelor anglo-american, cerând eliberarea prizonierilor de războiu italieni, cari contrar promisiunilor făcute lui Badoglio înaintea trădării sale, continuă să fie întrebuințați pen-

tru munci forțate. Comandamentul aliat a trimis soldați pentru împrăștierea demonstranților, dan cari, mai mulți au fost răniți, deoarece armata a făcut uz de arme, până când populația își manifestează nemulțumirea sa, comunistii se organizează în toată Italia de Sud și mai ales mișcarea de independență a Siciliei susținută de Moscova ia proporții îngrijorătoare

Activitatea aviației germane pe frontul de Răsărit

BERLIN, 19. (Rador) — Activitatea de pe frontul din Răsărit a continuat și ieri cu excepția unor încercări mai mari, însă fără nici un succes al sovietelor de a recăștiga

pozițiile pierdute. In schimb aviația germană a fost extraordinar de activă, dând noaptea trecută un atac de s'ii marș contra gării Smolensk. Aici un tren de muni-

Bătălia din Italia ia o extensiune în spațiu

BERLIN, 19. (Ep.) — Bătălia din Italia de Sud pare să ia o extensiune în spațiu. Focului de artilerie în permanență creștere a aliaților de pe frontul Nettuno i-au urma două atacuri mai puternice ale adversarului împotriva cercului la sud de Cisterna și la sud de Littoria.

Posibilitatea că nu e vorba decât de un atac de diversiune, nu este complet exclusă, totuși e mai probabil că aceste două atacuri sunt prelușul unui atac în stil mare aliat și în această parte a teatrului de luptă italian.

Pe frontul principal de atac dintre golful Gaeta și Via Cassilina presiunea inamică continuă neschimbată. Și în apropierea coastei unde se află aripa stângă a armatei a 5-a americane inami-

cul și-a continuat atacurile date cu pierderi foarte mari pentru el, aducând rezerve proaspete și sprijinit de tunurile flotei britanice. La nord de Formia a și obținut o pătrundere în pozițiile germane.

Mai spre interior masa americanilor s'a adunat în depresiunea Ausonio pentru un atac asupra celei dintâi înălțimi ale munților. Inamicul n'a obținut nici un succes notabil. Spre nord formațiuni franceze au încercat să ajungă la Esperia. Nu le-a reușit să ocupe localitatea ținută în mod strălucit de vânătorii de munte germani cu tot sprijinul de blindate și de artilerie avut. In valea Lirii și pe Via Cassilina s'a cedat adversarului un nou teren, prin mișcările de des-

șii a fost aruncat în aer și au fost evitate numeroase incendii. Alto atacurile germane s'au îndreptat contra transporturilor de trupe și a transporturilor aprovizionare pentru front.

Armata germană se află înălțimea chemării sale

PRAGA, 19. (Rador) — Comandantul forțelor germane, generalul de corp de mată Franck a declarat că ostirea germană a făcut dovadă în ultimele săptămâni luni că se află la înălțimea chemării sale e bună și de a primi lovituri. Viitorul mai seurt va dovedi însă că armata germană nu a suferit deloc vreo micșorare a terții sale dacă e vorba de a da o lovitură

Vremea rea întârzie invazia

NEW-YORK, 19 (EP). — Cel mai nou motiv pentru întârzierea invaziei este vremea rea, care domnește pe Peninsula Măneci. „United Press”, află din Londra că târăgănaarea războiului aerian putea eventual să modifice orarul invaziei

Comandantul frontului împotriva invaziei

BERLIN, 19. (EP). O informație apărută în „Völkischer Beobachter” dă azi veste pentru întâia oară în vileag împărțirea atribuțiilor între comandanții armatei germane antiinvazioniste din Vest. In subordinea comandantului suprem al Vestului, mareșalul Gerd von Rundstedt se află, calitatea de comandant de grupuri de mate, feldmareșalul Erwin Rommel și mareșalul Johannes Blaskovitch, amândoi din urmă fiind numit pentru întâia oară în acest grad. Comandantul suprem al forțelor aeriene este feldmareșalul Sperrle.

Încercuirea armatei a 4-a anglo-americane

BUCUREȘTI, 19. S. S. P. transmisiune. Purtătorul de cuvânt militar al Japoniei a declarat, că încercuirea armatei a 4-a anglo-indiană, în regiunea Infal, este terminată. Adversarul își are toate comunicațiile tăiate; el neputându-se aproia decât cu ajutorul avioanelor, aceasta în mod nesuficient.

Vedete rapide germane au operat la gurile Tamisei

BUCUREȘTI, 19. S. P. P. transmisiune. Știri primite din Berlin anunță că formațiuni de vedete rapide germane au operat în noaptea spre Joi împotriva navigației engleze la sud și la gurile Tamisei. Au fost distruse mai multe vedete rapide engleze. Flotele germane de vedete rapide s'au reintors fără avarii și fără pierderi.

prindere germane, între altele și localitatea Cassino. Britanicii au suferit pierderi și sângeroase pierderi dela artileria germane, care se luptă cu multă înălțime.

Imediat la răsărit de linia Monte Cassino-vo-Acinose dau lupte grele. In această privește evacuarea orașului Cassino și s'a executat înainte ca adversarul să reușit încercuirea de către șoseaua de vest. Trupele anglo-indiene, deși sprijinite de blindate puternice n'au reușit să distrugă apărătorii dela Cassino și să împiedice transportarea înapoi a tuturor armelor grele. In general e un semn bun al fazei actuale a războiului că apărătorii germană posedă cea mai mare libertate de mișcări prin punctele ei de eşalonate în adâncime.